

ПВНЗ УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА

Кафедра дизайну

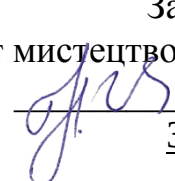
**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КОМПОЗИЦІЯ»**

Освітньо-професійна програма першого рівня вищої освіти
за спеціальністю 022 Дизайн

Розробник:

Гілязова Н.М. зав. кафедри дизайну, к. м-ва, доц.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри дизайну факультету архітектури, будівництва та дизайну 30 серпня 2018 р. (протокол № 1)

Завідувач кафедри
Кандидат мистецтвознавства, доцент
 Н.М. Гілязова
30.серпня 2018 р.

ВСТУП

Композиція – співставлення, складання, співвідношення сторін і поверхонь, частин між собою, які разом взяті, складають (компонують) певну форму. Це побудова твору мистецтва тощо.

Мета викладання даного курсу – необхідно значно підвищити рівень знань підготовки майбутнього дизайнера. Засвоїти знання з композиції, вивчення основних і найбільш поширених способів і прийомів естетичного застосування на практиці. Ознайомлення з головними законами, засобами, характеристиками та складовими частинами мистецтва композиції. **Основна мета** навчального проектування – підготовка висококваліфікованого працівника.

Основними аспектами курсу є:
комплексний характер практичного процесу впровадження композиції в створення проектів, творів тощо,

послідовне ускладнення завдань, ознайомлення з найбільш типовими і важливими функціями та формами,

ознайомлення з законами, засобами, матеріалами композиції, застосування усної та письмової інформації в процесі проектування.

В результаті вивчення курсу студент повинен знати:

- характеристики основних законів, засобів, компонентів, суспільні та асоціативні основи естетичного сприйняття форм, кольору, освітлення, ритму та інших компонентів композиції;
- закономірності синтезу форм на площині, у просторі, основні принципи, методи, способи естетичного створення проектів композиції.

В результаті вивчення курсу студент повинен вміти:

- естетично оцінювати зразки мистецтва його компонентів зокрема, давати обґрунтовані естетичні судження що до оціненого;
- створювати та виконувати ескізні проекти та композиційні розробки, використовувати властивості, якості та засоби композиції (композиційна рівновага, симетрія та асиметрія, пропорційність, масштабність, ритм, контраст та нюанс);
- вміти композиційно правильно передавати свої задуми.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань «Мистецтво»	За вибором	
	Напрямок підготовки «Дизайн»		
Змістових модулів 2	Спеціальність (професійне спрямування):	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин 120		I	
		Семестр	
		II	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 Аудиторних 42 самостійної роботи студента 48	Освітньо-кваліфікаційний ступінь: Бакалавр	Лекції	
		20 год.	4 год.
		Практичні	
		22 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		48 год.	110 год.
Вид контролю:екзамен			

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточне оцінювання студентів на семінарських заняттях здійснюється за чотирьох бальною шкалою, де «2» - незадовільно; «3» - задовільно; «4» - добре; «5» - відмінно. Підсумковий контроль у вигляді екзамену проводиться у тестовій формі і оцінюється відповідно до шкали оцінювання знань студентів за ЄКТС

Шкала оцінювання знань студентів

Шкала в балах	Національна шкала	Шкала ЄКТС
90-100 балів	5 «відмінно»	A
80-89 балів	4 «дуже добре»	B
65-79 балів	4 «добре»	C
55-64 бали	3 «задовільно»	D
50-54 бали	3 «достатньо»	E
35-49 балів	2 «незадовільно»	FX
1-34 бали	2 «неприйнятно»	F

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчальнопізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, практичні роботи, презентації, метод проектної роботи.

Діагностика (моніторинг і перевірка) результатів навчання здійснюється шляхом виконання студентами:

- 1) практичних робіт;
- 2) реферату;
- 3) презентацій і виступів на наукових заходах;
- 4) підсумкового екзамену у тестовій формі.

Тести:

<https://drive.google.com/file/d/1625eT9okvNKHrAWqQoeBEMMzHEy2ocrP/view>

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Тема 1.. Вступ. Поняття композиції.

Основні поняття композиції. Розвиток композиції.

Тема 2. Компоненти та засоби композиції

Види композиції (фронтальна, об'ємна, глибинно-просторова). Компоненти композиції (форма, лінія, пляма, колір, світло. Фактура, фон і ракурс). Композиційні засоби (статика, динаміка, симетрія, асиметрія. Ритм, контраст, нюанс,).

Тема 3. Закони композиції

Ідейний задум. Композиційний центр. Співрозмірність. Цілісність композиції.

Тема 4. Композиційне пропорціювання «Золотий перетин».

Співвідношення форм. «Золотий перетин» на прикладі творчого спадку світового та українського мистецтва.

Тема 5. Матеріал композиції

Крапка. Лінія та її види. Функції та розміщення лінії на площині. Геометричне, оптичне в композиції. Розміщення форм на площині за принципами вільного розміщення, торкання, прилягання, накладання, перетину.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Тема 6. Колір в композиції

Поняття про колір. Хроматичні та ахроматичні кольори. Холодна та гаряча гама. Колірний тон. Контраст, нюанс. Види гармонії (одно тонова, споріднена, споріднено-контрастна, контрастна).

Тема 7. Засоби композиції: маса, ритм

Пропорції. Маса. Принципи членування форми. Ритм: метричний (статичний) і періодичний (динамічний).

Тема 8. Прийоми гармонізації. Матеріал гармонізації

Симетрія та її види (абсолютна симетрія, відносна симетрія (дзеркальна), трансляційна (перенесення) симетрія, комбінація трансляційної і дзеркальної, симетрія обертання). Асиметрія. Схеми різних форм рівноваги на площині. Статика. Динаміка. Контраст та його види. Нюанс. Фактура. Текстура.

Тема 9. Принципи композиції

Єдність форми. Правила групування елементів. Цілісність композиції. Засоби організації елементів форми.

Тема 10. Композиція форми

Геометричний вигляд та види форми. Величина (величина, прирівняна до людини, однакові величини, незначна різниця величин, значна різниця величин). Об'єктивна властивість форми (тотожність, нюанс, контраст, розміри).

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л.	п.р.	с.р.		л.	п.р.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1.								
Тема 1. Вступ. Поняття композиції	16	2	3	4		2	2	10
Тема 2. Компоненти та засоби композиції		2		5				10
Тема 3. Закони композиції	9	2	2	5				8
Тема 4. Композиційне пропорціювання «Золотий перетин»	9	2	2	5		2		8
Тема 5. Матеріал композиції	10	2	3	5				8
Разом за змістовим модулем	44	10	10	24		2		44
Змістовий модуль 2.								
Тема 6. Колір в композиції	9	2	3	4		2	2	6
Тема 7. Засоби композиції: маса, ритм	9	2	2	5				8
Тема 8. Прийоми гармонізації. Матеріал гармонізації	10	2	3	5				6
Тема 9. Принципи композиції	9	2	2	5				10
Тема 10. Композиція форми	9	2	2	5				6
Разом за змістовим модулем	46	10	12	24		2	6	36
ПК	30							
Всього за семестр	120	20	22	48	120	4	6	80

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Вимоги до завдання	К-сть г.
1.	Лінія, пляма, крапка в композиції.	Створити графічну композицію використавши лінію, пляму, крапку. Матеріал: формат А4, туш, перо	3
2.	Оптичне в композиції	Виконати графічну композицію застосувавши оптичну ілюзію. Матеріал: туш, перо. Формат А4	2
3.	Накладання геометричних форм у композиції	Створити графічну композицію де геометричні форми (коло, квадрат, прямокутник тощо) накладаються один на одного. Матеріал: туш, перо, гуаш. Формат А4	2
4.	Метричний і періодичний ряд у композиції	Створити ритмічну композицію у смужці. Матеріал: туш, перо, гуаш. Формат А4	3
5.	Колір в композиції	Створити композицію за допомогою геометричних форм і кольору. Матеріал: гуаш. Формат Ф4	3
6.	Симетрія в композиції	Створити графічну композицію з геометричних фігур застосувавши симетрію. Матеріал: туш, перо, гуаш. Формат А4	2
7.	Асиметрія в композиції	Створити графічну композицію з геометричних фігур застосувавши асиметрію. Матеріал: туш, перо, гуаш. Формат А4	3
8.	Статика в композиції	Створити статичну	2

		композицію застосувавши геометричні форми. Матеріал: туш, перо. Формат А4.	
9.	Динаміка в композиції	Створити динамічну композицію застосувавши геометричні форми. Матеріал: туш, перо. Формат А4.	2
Всього годин			22

САМОСТІЙНА РОБОТА

Проектування є видом самостійної роботи студента, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення теоретичних знань які студент застосує на практиці, а також за допомогою проектування студент повинен навчитися передавати свої творчі ідеї.

Рекомендації до оформлення самостійної роботи:

Завдання передбачає створення композицій до пройденого матеріалу лекцій та практичних занять.

Формат А4. Матеріал: туш, перо, гуаш, акварельні фарби. Роботи зібрані у папку.

Назва тем	Час відведений на опрацювання, год.	Форма контролю
1. Лінія, пляма, крапка в композиції	8	Виконання графічної роботи
2. Накладання геометричних форм у композиції	8	Виконання графічної роботи
3. Метричний і періодичний ритм у композиції	8	Виконання графічної роботи
4. Симетрія і асиметрія в композиції	8	Виконання графічної роботи
5. Статика в композиції	8	Виконання графічної роботи
6. Динаміка в композиції	8	Виконання графічної роботи
Всього годин	48	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Базазьянц С. Б. Художник, пространство, среда. Москва, 1983. 240 с.: ил.
2. Вінкельман Й. Про художній ідеал прекрасного. Київ, 1990. 231 с.
3. Губаль Б. І. Композиція в дизайні. Одно-, дво-, і тривимірний простір: посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. Ів.-Фр., 2011. 240с.
4. Даниленко В. Я. Дизайн. Харків, 2003. 385 с.
5. Михайленко В. Є. Яковлєв В. Є. Основи композиції. Київ, 2004. 230 с.
6. Станкевич М. Є. Композиція – наука про систему логічних закономірностей художньої творчості. *Декоративно-прикладне мистецтво*. Львів, 1992. С. 235 – 260.
7. Степанов Г. П. Композиционные проблемы синтеза искусств. Ленинград, 1984. 319 с.
8. Печеню Т. Кольорознавство. Київ, 2009. 191 с.
9. Цойгнер Г. Учение о цвете. Москва, 1971. 158 с.: ил.
10. Шорохов Е. Композиція. Москва, 1986. 285с.: ил.

Допоміжна

1. Алексеев С. Цветоведение. Москва, 1979. 147с.
2. Гомбрих Е. История искусства. Москва, 1998. 300 с.
3. Зайцев А. Наука о цвете и живопись. Москва, 1986. 289 с.
4. Кириченко М.А. Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти. Київ, 2002. 188 с.
5. Миронова Л. Цветоведение. Минск, 1986. 245с.
6. Степанов Н. Цвет в интерьере. Київ, 1985. 187с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Основи композиції: веб-сайт. URL: <http://kompoza.livejournal.com/>
2. Основы композиции в дизайне: веб-сайт. URL: <http://www.yellow-elephant.ru/design/article/composition/>
3. Композиция, ее основные виды и категории: веб-сайт. URL: <http://www.dizayne.ru/txt/3sozd0106.shtml>